

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any IV.—TARRAGONA, 23 Juliol de 1916.—Núm. 147.

La República d'Irlanda

QUINS temps aquells que amb la tartaneta anavem pels pobles a predicar la República i la Federació!

¡Com contrasten amb el d'ara! Aquí la vida es excessivament prosaica. Sortosament, de temps en temps, un oasis en aquest desert espiritual, vé a re-juvenir-nos. Un bon llibre; sentir l'Orfeo; una vetllada al Casal; la conversa amb qui no parli de pesos, que, com a bons fulls de paper volen molt alt. Una coincidència de negoci m'ha fet conèixer aquets dies a un senyor irlandés. Poques visites ens han fet simpatisar. M'ha explicat que's fills de la costa oriental d'Irlanda. El seu poble està situat sobre un turó que el mar besa els peus i de l'altra banda la blavor de les montanyes serveix de fondo a un camp d'explèndida vegetació. En lloc del mon ha vist tant hermoses eixides i postes de sol. Plé d'entusiasme va actuar en les lluites polítiques del seu poble. Allí també hi havien sepulcres blanquejats, nets de fora i podrits de dintre. Va enfonsar-ne un i encare els seus conveïns s'els hi revolta l'estomac al pensar en aquella fàbrica de miasmes. Com tot redemptor modern va tindre que emigrar cap América, terra de promissió, avans; de sofriments, avui.

A casa seva se reuneix el Comité «Sinn Fein», que en galeic, que's l'idioma irlandés, vol dir «nosaltres sols».

Com es natural parlém de la revolució irlandesa.

El «Sinn Fein», va comensar diemne, era al principi una institució purament literaria que, en vers i en prosa, remembrava les gestes dels temps preterits, cantava les epopeies de quan Irlanda era lliure i platonícament protestava de la seva perdua de llibertat. Al organitzar-se en una força política, es va comprendre que per no caure en la buidor de les paraules, la República, llògica forma de govern de tots els que aspiren a la llibertat d'homes i pobles, tenia que ser acompanyada d'un contingut de reformes econòmiques i socials, fins convertir la nostra Patria, tan pobre avui baix el jou de les iniques lleis ingleses, en una nació rica i plena. La qüestió agrícola, principal causa de la nostra misèria i de la gran emigració cap a Nord-Amèrica, la tenim resolta expropiant totes les terres que's consideren d'utilitat pública, repartint-les a comunitats o famílies obreres, qual preu de cost amortizarán en 25 anys, a condició de conservar-les a ús i costúm de bon pagés. Pels obrers de les ciutats además de la jornada de 8 hores establím el jornal mínim i una participació en els beneficis. Tots els tallers i fàbriques sotmeses a una inspecció higiènica. Reglamentém el treball de dones i nois. Fomentém i subvencioném les cooperatives de producció fins arribar al ideal que capital i Treball estiguin reunits en una sola mà. Impost únic sobre la terra i, per excepció, gravém amb taxes progresives, de 1 a 100, les herències, segons siguin directes, ja siguin en un determinat grau colateral. Igualtat de drets cívics a homes i dones i, encare que la majoria d'irlandens son catòlics, volém la separació de l'Església de l'Estat. Altres i altres reformes en sentit modern per convertir el nostre poble en el més civilizat del mon. Aquesta ideologia del nostre partit ha sigut el motiu per el qual els obrers, tant els del camp com els de la ciutat, estiguin en tot i per tot al nostre costat. El leader obrer James Connolly, ha prés part en el nostre moviment revolucionari, trovant-se prés i ferit i també está prés i ferit Larkin, el sindicalista, cap

de moti de la vaga general de 1912. Perqué veigi que en la nostra revolució hi han prés part elements de totes les classes socials al costat d'aquest anarquista també se trova presa la condessa de Markievicz, la més anomenada sufragista irlandesa. S'ens acusa perquè empleiém la violència, però, ¿quin remei queda si les ostres no s'obren amb discursos? S'ens acusa, també, perquè combatim a Inglaterra que en l'actual guerra europea lluita per la llibertat dels pobles opresos. Enteném que, al igual de la caritat ben entesa, la lliberació ha de comensar per nosaltres mateixos. ¿Qué hem buscat l'apoi d'Alemanya, l'enemiga de les petites nacionalitats? Sense necessitat de regirar els fulls de l'Historia, en la que trovarém que sempre les nacions opreses han obtingut l'auxili dels enemics dels seus opresors, fixant-nos en els temps actuals, cal preguntar ¿com va obtindre Cuba la seva independència? Aquí lo que hi ha es l'etern *va victis* ¡ai dels vensuts! Si haguesim triomfat tot haurien sigut elogis pels nostres valents republicans. La sang derramada avui es la llevar que germinará demá com l'au fenix, la República Irlandesa resurgirá de les cendres. Nosaltres aquí, a Buenos Aires, a dirli la veritat, erem pocs nombrosos els republicans irlandesos. Des de la nostra setmana trágica, de totes parts de l'Argentina els irlandesos ens ofereixen persones i diners. Es cert que nó tots els irlandens pensen com nosaltres. Deixant a part els de la comarca de l'Ulster que son acerrims inglesistes, els demés se poden dividir en tres categories. La primera, en immensa minoria, la formen els panxa-contentes, els masells, que tant s'estimen els governi el rei d'Inglaterra com el shah de Persia. La segona está composta pels nacionalistes presidits per Mr. Redmond, que en el fondo son tan separatistes com els republicans, però que no tenint el valor de les conviccions i espantats de les conseqüències per lograr l'ideal, prefereixen arrencar del Parlament inglés concessions en forma d'autonomia, d'*home rule*. Nosaltres, que som els més, no enganyém a ningú. Ben clar hem dit que volém l'absoluta independència d'Irlanda. O tot o rés. No acceptém convencionalismes, cataplasmes ni mitjas tintes. Que Irlanda se governi com avans per ella mateixa. Volém ser amos del pervindre de la nostra terra. Fereix la nostra dignitat d'homes lliures i la d'Irlanda, que ha sigut segles i segles nació independenta, la més petita sombra de dominació. Pod Inglaterra matar als republicans irlandesos, però les nostres idees no les matará mai. Pod, també, Inglaterra dir que la nostra revolta ha sigut obra de quatre bojos al servei d'Alemanya, però lo cert es que va ser l'explosió de tot un poble per rompre els grillons que l'esclavitzan i per demostrar-li li traduiré lo que diu aquest periodic de Dublin que acabo de rebre. Es el *Iris War News* i'm tradueix el primer paragraf d'un article publicat a l'ensendéma d'estallar la revolució en el que's manifesta que'ls voluntaris republicans eren arreu aclamats i obsequiats per les poblacions.

Ara més que mai, acaba dient-me, treballarém per la definitiva proclamació de la República d'Irlanda.

Surto de la casa de tant ferm patriota irlandés fondament emocionat. Mentalment vaig repetint lo que m'ha dit i fent comparacions... Irlanda... Catalunya... Redmond... Cambó... masells... ostres que no s'obren amb discursos...

Quins temps aquells que amb la tartaneta anavem pels pobles a predicar la República i la Federació!

P. REDÓN.

Buenos Aires, 10 Juny 1916.

Les tarifes ferroviaries

En què quedem?

UN amic nostre ens ha cridat l'atenció sobre un article publicat fa pocs dies a *La Veu de Catalunya*, dedicat a combatre la petició feta pels elements econòmics de Saragoça relativa a la rebaixa de les tarifes ferroviaries. En ell s'afirma que ni les Companyes, ni'l Govern, ni Catalunya, poden avenir-se a modificar el regimè tarifari vigent, que favoreix exclusivament el comerç de Barcelona, en perjudici d'altres poblacions i d'altres interessos tan respectables com ho puguin ésser els de l'esmentada ciutat.

Vella es aquesta qüestió de les tarifes ferroviaries. Tarragona, que es una ciutat de Catalunya; el nostre port, que es un port català, i's nostres comerciants, que además de ésser catalans han portat un fort contingent a les fileres del catalanisme, fa molts anys venen lluitant contra'ls egoismes de certa part d'elements econòmics de Barcelona que, a tot'hora, s'abroguen sense motiu ni autoritat la representació de Catalunya. I es de notar que quan Tarragona ha plantejat aquesta qüestió davant dels elements barcelonins a que ens hem referit, ha lograt l'adhesió i'l concurs dels demés pobles. De manera que'l criteri verament català, no es el dels barcelonins, sinó'l nostre; i que Tarragona, al parlar de tarifes ferroviaries, pot fer-ho en nom de Catalunya amb millor dret que Barcelona. Recordis la reunió d'entitats econòmiques celebrada no fa gaires anys al Foment del Treball Nacional.

L'articulista de *La Veu de Catalunya*, defensant el regimè tarifari de favor per Barcelona, exclama:

«Es un absurde la tarrificació general igualitaria per tonelada i kilòmetre, com pretenen els aragonesos i altres grups econòmics d'Espanya, que no veuen en els ferrocarrils una industria, un capital, uns accionistes, sino un servei públic a disposició dels interessos particulars»

Lo que realment es absurde es lo que segueix:

Vins

D'Utiel a Valencia, Ptes. 10'75.—De Valencia a Barcelona Ptes. 11'00.—Total: d'Utiel a Barcelona, Ptes. 21'75.
D'Utiel a Valencia, Ptes. 10'75.—De Valencia a Tarragona, Ptes. 13'75.—Total: d'Utiel a Tarragona, Ptes. 24'50.

Alcohols

D'Utiel a Valencia, Ptes. 12'75.—De Valencia a Barcelona, Ptes. 15'00.—Total: d'Utiel a Barcelona, Ptes. 27'75.
D'Utiel a Valencia, Ptes. 12'75.—De Valencia a Tarragona, Ptes. 17'00.—Total: d'Utiel a Tarragona Ptes. 29'75.

Garrofes

De Vinaroz a Tarragona, Ptes. 8.—De Vinaroz a Barcelona, Ptes. 7'50.
De Tarragona a Barcelona, Ptes. 7'50.—De Hospitalet a Barcelona, Ptes. 6.—De Cambrils a Barcelona, Ptes. 7.

Esparteria

De Barcelona a Tarragona, 92 km., Ptes. 16'58.—De Barcelona a Tortosa, km., 176, Ptes. 6'65.—De Tarragona a Tortosa, km. 84, Ptes. 7'03.

Després d'aixó i per a que's vegi ben clar el caràcter d'empreses privades que l'articulista de *La Veu* vol donar a les companyies ferroviaries, equiparant la seva explotació a la d'una fàbrica qualsevol, no tenim més que copiar la Circular núm. 11 de la Companyia del Nort, que tant de rebombori ha mogut. Diu així:

«Madrid 7 de Julio de 1916.

Siendo preciso mantener los servicios públicos que a la Compañía están encomendados y teniendo noticias que alguna parte del personal tiene el propósito de abandonar su servicio, se previene a los agentes serán sustituidos todos los que dejen de concurrir al trabajo, sin perjuicio de que además la Compañía ejercite los derechos que las leyes y demás disposiciones vigentes le conceden.

El Director de la Compañía.—BOIX.»

Ens sembla que'l plet queda perfectament resolt per la pròpia confessió de la Companyia. Si aquesta ha de *mantenir els serveis públics* que li estan encomanats i parla als seus *agents*—no als seus *treballadors o obrers*—d'*exercitar els drets que les lleis i demés disposicions vigents li concedeixen*, clar es que no hi podem veure en els ferrocarrils una indústria, un capital i uns accionistes, sinó un servei públic que les lleis i 'ls governs defensen i amparen. Per si aquesta no fos la convicció de les companyies, la darrera vaga ho ha vingut a demostrar. I ni l'articulista de *La Veu de Catalunya*, ni'l Foment del Treball Nacional, ni'ls elements econòmics de Barcelona n'han protestat.

Cal que'ls qui's ocupen del progrés de Tarragona, que no té altres elements de vida que'l port i'ls ferrocarrils que li son tributaris, estiguin atents i prenguin posicions. Es aquesta una qüestió que s'ha iniciat moltes vegades però que no s'ha aprofundit potser per manca de preparació dels nostres representants. Les senyals son de que molt prompte se tornarà a remoure i que's possible's vagi a una solució definitiva. Pensem ara per a allavors en la vida de Tarragona.

RAPPORT

portat a la III Conferència de les Nacionalitats celebrada a Lausanne (Suïça) els dies 27, 28 i 29 de Juny darrer, per Mlle. Ivonne Pouvreau.

SENYORES. Senyors. Senyors delegats: Després d'haver escoltat els delegats dels pobles basc i català, permeteu-me afegir encare algunes paraules sobre el sentiment d'aquests dos pobles davant de les altres nacionalitats.

Sol·licitada pels nostres amics de donar en el curs d'un meu viatge algunes conferències sobre la qüestió de les nacionalitats i els drets dels pobles a disposar lliurement d'ells mateixos, he tingut la possibilitat d'estudiar els corrents d'opinió tant a Catalunya com al país basc. Amb la més gran satisfacció he constatat que els patriotes bascs i catalans són sincers partidaris de la Unió de les Nacionalitats, és a dir, que poseeixen una consciència veritablement europea i es donen compte que ja no li és possible a cap poble tancar-se dins un sentiment egoista preocupant-se únicament de les seves propies reivindicacions sense consideració per a les de les altres nacionalitats properes o llunyanes del seu país.

Es troben, altrament, en aquests dos països fortes simpaties raonades per la causa dels aliats, molt particularment per França i per Anglaterra.

Els febles deuen, d'ara en endavant, ajudar-se els uns altres i unir-se per la defensa dels llurs drets i el triomf de la llur causa. En aquest sentit és de desitjar, que, a l'exemple dels bascs i dels catalans, els patriotes de les altres nacionalitats compreguin bé la necessitat d'una solidaritat més estreta entre els petits pobles que reclamen el regoneixement dels llurs drets lligitims: *una per totes, totes per una*. Es precis que insisteixi sobre aquest punt: l'exemple de la solidaritat ve dels petits pobles, d'aquests petits pobles que no tenen més que el llur dret de la seva banda, i que el llur acoblament per a la defensa del llur ideal comú, farà que aquest dret devingui una força real i una força pacificadora.

Nacionalitats que es creian mortes per sempre són desvetllades en el curs d'aquests darrers temps; altres que es creia que no eren més que curiositats etnogràfiques, com els bascs, han igualment aixecat la veu per a reclamar no solament que els llurs propis drets siguin regoneguts, mes encare que un règim més equitatiu amb referència a totes les nacionalitats sigui establert en l'Europa de demà.

Amb un coratge decidir, els diputats catalans han plantejat la qüestió catalana al Parlament espanyol. Els fets han provat que ells han sabut exposar-la sense odi, animats, al contrari, del desig de portar a terme una obra de conciliació, de cohesió entre tots els pobles de la península ibèrica, convidant-los a tots a col·laborar en l'interès general.

Em sembla que és aqueixa, senyors, la millor definició aplicable als treballs d'aquesta Conferència. Els Delegats són aquí per a recordar a les grans potències que *els febles tenen drets i els forts deures*. La presència aquí de 23 nacionalitats, que,

en ple període de guerra, han respost al nostre con-vit, exposant dignament les llurs reivindicacions les unes a les altres, serà una prova que els petits pobles saben situar-se per damunt de les passions brutals i orbes de la hora actual.

Si, senyors, vosaltres sou els apòstols de la única i veritable civilització, d'aquella que crea i no de aquella que destrueix.

Permeteu a una francesa presa d'un afany de justícia i d'amor per als qui sofreixen, i que des de fa cinc anys consagra els seus modestos esforços a la causa dels pobles oprimits, exposar aquí l'anhel que d'aquesta Conferència en resulti un treball fecond per a l'esdevinador, un treball particularment ric en ensenyaments per a tots els qui, per la llur política egoista, no han fet mes que fomentar o sostenir fins al present l'anarquia constant de la societat de les nacions.

Es precis que aquest segle vegi la fi de l'esclavatge dels pobles, mes monstruós encare que l'esclavatge dels individus reprovat per la moral universal.

Les vergonyes de la Diputació

ERA un dia de Maig. El senyor Vidiella havia convocat la Diputació perquè s'havia de fer el nomenament de Vis-President de la Comissió provincial. Aprofitant aquella reunió'l senyor Mestre plantejà un debat respecte a les relacions econòmiques entre la Mancomunitat i la Diputació. Resultà demostrat, i ho regonegué'l President, que no s'havia fet efectiva enguany la més petita suma a compte del donatiu de la Diputació; i més encara, que aquesta havia percebut quantitats que corresponen a la Mancomunitat i les retenia indegudament.

Llarga fou la discussió. La minoria republicana, i principalment el senyor Lloret, posà de manifest la situació desairada i d'evident inferioritat en que la representació tarragonina's trobaria davant dels demés diputats catalans en la propera Assamblea de la Mancomunitat. El senyor Mestre no pogué recabar del President senyor Vidiella una promesa formal d'ingrés petit o gros. El senyor Guasch, tot i regoneguent les antipaties que li reportaria, proposà que's deixés de pagar una mesada al personal. Per fi, el President, en nom de la majoria, després de manifestar que'l fet que's discutia no era més que conseqüència del llastimós estat econòmic de la Diputació, indicà que lo millor fóra celebrar una sessió extraordinària dedicada exclusivament a tractar aquesta qüestió i a cercar solucions. Així s'acordà.

Convé recordar que en la sessió esmentada, el senyor Vidiella intentà impedir el debat per escrúpols legalistes i reglamentaris (s'ha tornat molt escriptuós l'ex-furibundo catalanista d'ensà que l'han fet president). No obstant el senyor Lloret reproduí la qüestió al discutir-se la Memoria de la Comissió provincial i estigué tan dur i contundent en els càrrecs que ningú s'atreví a contestar-li. Això motivà un incident molt còmic.—Es a dir, que no hi ha ningú que'm contesti?...—exclamà'l senyor Lloret, afegint després d'una petita pausa:—Doncs, demano la paraula per a contestar-me a mi mateix!—D'aquí que'l senyor Palau parlés per a dir que en Lloret tenia tota la rahó i que vingué després la proposta de la sessió extraordinària.

Convocada aquesta per al dia 9 de juny, hi concorregueren casi tots els diputats, especialment de la majoria. ¿Qui no havia de suposar que aquesta havia de portar una solució o al menos un plan, una norma, una orientació definida?... Doncs, no; el senyor Vidiella obrí la sessió i's limità a demanar l'opinió dels diputats. Fou allavors quan, vist el silenci que seguia a l'invitació del President, hagué de fer avinent el senyor Lloret que'ls Diputats que, per estar constituïts en majoria, havien arrebassat tots els càrrecs i tenien el govern de la Diputació, havien d'exposar al menos els seus punts de vista sobre tan important assumpte. I sols el senyor Palau donà'l seu parer, fent constar ben alt i ben clar, que parlava per compte propi, sense interpretar el

pensament ni portar la representació dels seus companys de la majoria.

En aquella sessió i com a conseqüència de l'anàlisi de la situació econòmica de la Diputació i de les seves causes, que feu el senyor Lloret, presentà aquest la proposició demanant que's suspengués tota acció contra'ls regidors o ex-regidors d'Ajuntaments deutors del Contingent provincial. I aquesta proposició l'abonaven varies raons. Una raó de conveniència, a fi de que desaparegués l'odiositat amb que tots els pobles miren a la Diputació, i regnés entre'l còs provincial i'ls pobles l'harmonia i cordialitat necessaries. Una raó de justícia, perquè no pot fer-se als regidors responsables amb els seus bens de l'inversió d'unes quantitats que no han administrat sisquera, ja que a n'ells no'ls correspon l'ordenació de pagos. Podia afegir-s'hi una raó de moralitat, tot recordant que les costes dels expedients d'apremi i'ls recàrrecs pujen molt sovint deu vegades més que'l deute principal.

Els senyors GUASCH, VIDIELLA, COMPTE, BORRELL, SERRES, CANIVELL i FORTUNY que votaren contra la proposició i que, per lo tant, AUTORIZAREN A L'ARRENDATARI PER A QUE SEGUEIXI VENENT I EMBARGANT FINQUES DE REGIDORS, no tingueren res que oposar a les esmentades raons. Però la discussió, per lo que's veu, no acabà a la sessió de la Diputació provincial, sino que segueix a les planes dels diaris polítics. La conxorxa guaschista-fomentista-carlina, ha quedat massa al descobert davant dels pobles. I es per això que primer el *sesudo Diario de Tarragona*, que en Guasch comanda, i després el des-aprensiu *Foment*, que Borrell inspira, s'han apanyat en volguer-se justificar, prenent inútilment enganyar a l'opinió pública.

Nosaltres, per avui, ens limitem a felicitar a l'amic Lloret. Ni amb precés al President senyor Vidiella, ni reclamant'ho de l'actual senyor Governador civil, havia pogut lograr aquest honorable diputat, que'l *Boletín Oficial* publicqués les actes de les sessions que la corporació provincial celebra. Hi havia'l ferm propòsit de que ningú s'enterés de lo que passa a la Diputació. S'ha trancat el glàs. La proposició den Lloret ha tingut la virtut de fer que les coses de la Diputació tornin a esser del domini públic. Els pobles, els ajuntaments i'ls regidors coneixeran a la fi com s'administren els seus interessos i'ls veritables motius de les inconfessables traicions i cobardies que han sigut necessaries per a entronitzar el caciquisme que avui governa'l còs provincial. Seguirem parlant de les vergonyes de la Diputació en el número pròxim.

Isis i l'Amoret

Un jorn de Maig Isis cridà
a un Amoret
qui s'adestrava amb l'arc, les fletxes en tirar.
Jo, gai, cantava prop d'allí.
—Bon Amoret
(li demanà)
vols apuntar
a aquell Cantor qui'm fascinà?
¿me'l vols fletxar?—
Tot prest l'infant va disparar
i... ai, trist de mi...!
no'm va tocar...!!

WERTHER.

Escuela d'istiu de Barcelona

S'anuncia l'obertura de matricula dels cursos de l'*Escuela d'istiu* pedagògica que, per encàrrec de la Mancomunitat de Catalunya, organitza el Consell de Pedagogia de la Diputació de Barcelona. Aquest és ja el tercer any de funcionament d'aquesta institució d'estudis complementaris, tan útil als que's dediquen a l'ensenyança, havent-se modificat el programa de matèries tenint en compte l'experiència dels anys anteriors.

Deixant quasi completament de costat les mate-

ries d'ordre més literari, se dona una importància preferent a les ciències experimentals, que requereixen un laboratori i un equip material que amb dificultat podrà procurar-se l'alumne per ell mateix. Així figuren en el programa de 1916 el «Estudis de la naturalesa» a càrrec de don Salvador i don Josep Maluquer, les «Pràctiques de fisiologia botànica» a càrrec de don P. Joaquín de Barnola, les «Pràctiques de fisiologia animal» a càrrec de don Leandre Cervera, les «Pràctiques de química elemental», a càrrec de donya Concepció Farrán. Hi ha ademés un curs de Pedagogia Montessori, un de Dibuix de croquis a càrrec de don Francesc de P. Nebot, un altre de Ballets escolars, etc.

Les classes de l'Escola d'istiu s'inauguraran el dia 26 de juliol i duraran tots els dematins, de nou a una, fins al 19 d'agost. La inscripció costa cinc pessetas i pot fer-se al carrer d'Urgell, 187, on se facilitaràn també prospectes detallats.

Canvi de noms de pobles

LA *Gaceta* ha publicat un R. D. en el qual se aprova la reforma proposada per la Real Societat Geogràfica, canviant la denominació de 573 Ajuntaments d'Espanya, entre'ls quals s'hi troben els següents perteneixents a la província de Tarragona:

La Ametlla, partit de Tortosa, es dirà Cala de la Ametlla.

Bellmunt, partit de Falset, es dirà Bellmunt de Ciurana.

Cabra, partit de Valls, es dirà Cabra del Camp.

Ciurana, partit de Falset, es dirà Ciurana de Tarragona.

Horta, partit de Gandesa, es dirà Horta de Sant Joan.

La Morera, partit de Falset, es dirà La Morera de Montsent.

La Nou, partit de Vendrell, es dirà La Nou de Gayá.

La Palma, partit de Falset, es dirà La Palma de Ebro.

Pinell, partit de Gandesa, es dirà Pinell de Bray.

Ribarroja, partit de Gandesa, es dirà Ribarroja de Ebro.

Roda, partit de Vendrell, es dirà Roda de Bará.

Vallfogona, partit de Montblanch, es dirà Vallfogona de Riucorp.

Villalba, partit de Gandesa, es dirà Villalba de los Arcos.

De l'Ajuntament

Sessió del 17 de Juliol

PRESEIX Guasch; amb assistència de 17 regidors.

Es aprovada l'acta de la sessió última.

Al donar lectura de varis dictàmens, donant compte de la compra de varies cases de la part alta per a el Mercat, el senyor Loperena demana explicacions als individus de la Comissió de Foment.

L'Ollé, en nom de dita comissió, diu que cumploix estrictament l'acord que va pendre l'Ajuntament. Com que'l senyor Loperena la seva intenció es per a suspendre de moment els treballs de la part alta de la part alta i després...

En Lliteras, com individu de la comissió e interressat com el qui més per la defensa de la part alta, fa avinent al senyor Loperena que lo que fa la comissió es just, doncs l'Ajuntament del bien passat, va acordar acceptar un plan i un presupost per a l'instalació d'un Mercat i com siga que avui de les 60 o 70 revenedores la majoria tenen que vendre al aire lliure, es fa precís que's prengui amb interés, ja que dita obra ha de prestar grossos beneficis a dit veinat i a l'Ajuntament.

En Martorell abunda amb lo manifestat per En Lliteras.

VOL VOSTÉ AUMENTAR SA CLIENTELA?

No perdi temps i vaigi o escrigui avui mateix a la casa

Esplugas

CREU CUBERTA, 32, (Hostafrancs) BARCELONA

fent un bon encàrrec de XAROPS, HORXAIES i SODES de sa fabricació. No té rival en el mercat, per sa elaboració esmeradíssima, feta amb els millors sucres i per sa presentació irreproachable.

En Loperena es dona per satisfet vistes les explicacions.

Amb un dictamen de la Comissió de Governació s'entaula una discussió, doncs en Vallhonrat demana que quedi sobre la taula.

En Piñol, com a individu de la comissió, li dol que's regateixi l'assistència a un pobre home, però que assenteix que quedi hasta la sessió vinenta.

Un altre dictamen de la mateixa comissió respecte al sou del nou secretari de la Comissió especial del alumbrat, porta més de mitja hora de discussió, intervenint en Ventosa, Vallvé, Prat, Loperena i Cavallé. Per fi s'acorda que en lloc de cobrar del capítol d'imprevistos, cobri quan es fassi el presupost extraordinari.

En votació es aprovat, amb els vots en contra dels populars i nacionalistes.

I vingué després la proposició den Prat i Salvador demanant donar un vot de confiança a la Comissió especial del alumbrat.

En Prat diu que no cal defensar-la, doncs ja es coneguda de tothom.

En Cavallé diu que no la pot acceptar i després de un gros discurs acaba dient als populars i nacionalistes (en Nin fuig del saló) que està molt resentit de la exposició, doncs no ha existit cap motiu per a obrar amb tanta precipitació.

En Montagut, amb una actitud de atleta (i amb raó) fa càrrecs a en Cavallé i a la comissió per no haver portat aquest assumpte amb la forma deguda, eliminant als populars.

En Cavallé diu que les manifestacions den Montagut el molesten i que no es fam de manifestar la veritat, doncs ell va votar a favor dels populars.

En Ventosa, Vallvé i Lliteras intervenen en la discussió.

Al passar a votació dita proposició, tothom nota amb extranyesa que votin el seu vot de confiança en Loperena i l'Armengol.

Van votar en contra: populars, nacionalistes i en Cavallé.

A les nou es acabada la sessió.

NOVES

Aquesta edició com la passada, ha passat per la censura militar.

Per manca d'espai deixem per a la setmana entrant, el contestar a *El Tarraconense* les falsetats que tracta de fer creure al públic, encara que ja tot'hom els coneix.

La Junta d'Obres del Port ha tingut l'atenció d'enviar nos les noves Tarifes de arbitris d'embarc i desembarc de mercaderies, les dels serveis del port i les de ocupació de tinglados del nostre port, tarifes que ha redactat la mentada Junta en virtut de la reial ordre del 23 de Maig sobre'l expedient promogut sobre les modificacions de dites Tarifes, havent sigut overta una informació per un plas de un mes per a que totes les persones, entitats, companyies i corporacions que's considerin afectades per les tarifes proposades, esposin lo que tinguin per convenient per a ilustrar millor a la superioritat en la resolució definitiva del expedient.

Nostre amic particular N'Antoni Sánchez Barceló ens comunica amb atent B. L. M. haver-se possessionat del càrrec de Administrador del Banc de Valls d'aquesta plassa, nomenament que ja havíem fet sapiguer als nostres llegidors, i oferint-se per a tots quants assumptes comercials i particulars ens puguin convenir, relacionats amb el seu nou càrrec.

Agraím sos oferiments an el Sr. Sanchez, tot i confiant tindrà bon acert i prosperitats en el seu nou destí.

El sol anunci de les dos audicions de ópera en el «Coliseo Mundial», que air i avui a la nit ha de donar la gran companyia de ópera italiana que dirigeix el mestre Mazzi, per moure l'afició dels entusiastes de la bona música havent hagut des de'l primer moment grossa expectació per a presenciari-les i poguer admirar la labor dels artistes quina fama, de que venen precedits, es ben regoneguda.

Entre les primeres parts s'hi trova, el primer tenor, forsa conegut ja de nostre públic, En Pere Taboada Steger, quina labor ha sigut ja moltes vegades aplaudida pels nostres entusiastes del *bel canto*, per lo que no dubtem que ara ens son presentades dugues bones ocasions per a testimoniar an En Taboada l'admiració que per a ell se sent.

Les obres escullides son, ahir, la preciosa ópera del mestre Donizetti «Lucía di Lamermoor» i per a avui la grandiosa obra del Mestre Verdi, «Il Trovatore».

Donat el bon quadro que forma la companyia, no volem deixar de creure que ambdues funcions se comptarán per dos plens a vessar.

L'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana» ha tingut l'honor de rebre la visita del benemérit català D. Cristófol Rovira, president de la Comissió Delegada de la «Protectora» a Santiago de Cuba. El Sr. Rovira a vingut per a temporada a la patria i porta per als bons catalans, l'abraçada de germanor que'ls nostres compatriotas de la capital cubana li han encomanada, en donar-li comiat, mentre ells resten en les terres llunyanes pensant en Catalunya, i treballant amb fe i amb devoció per ella. El Sr. Rovira parla de l'entusiasme patriótic que ha mogut als catalans de Santiago—com els de l'Havana, com el de Buenos Aires—a posar-se a treballar ardidament amb la «Protectora» per a la catalanització de la nostra ensenyança, base essencial damunt de la qual deu bastir-se l'edifici de la nostra sobirania nacional.

Ara el Sr. Rovira ve per uns quants mesos a Catalunya, i sab que deixa a Santiago de Cuba bons companys que en la seva ausencia mantindrán i enrobustiran el funcionament de la Comissió Delegada de l'«Associació», la creació de la qual es deu en bona part, i ho i regoneixent la maravillosa tasca dels altres excelents companys, a l'abnegació i voluntat patriótica d'aquest català fervorós i actiu.

El quadern de la *Lectura Popular*, pertaneixent a la present setmana s'hi publica «Tres narracions» del escriptor barceloní Rossendo Serra i Pagés.

Tarragona : Imp. Llorens i Gabré : Fortuny, 4

ANTIGUA CERRALLERIA :- de la :-
Vda. de Baldomer Baró
Plaç del Rei, 7 i 10

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den
PAURUIZ

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissaria general
 de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu; **DR. RABADÁ**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:

Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroterapia i anàlisi microquímica d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADÁ

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melge
 de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per als pobres, franca
 dilluns, dimecres i dissabte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — TARRAGONA

HIMALAYA

El rei dels
 licors estomacals

FABRICANTS:

Fills de Joan Vilá Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor en
 l'Exposició
 de Buenos Aires.

Demanen-lo en els cafès i pasteleries

Indicat per a casaments,
 batetjos i banquets

Sastreria

Novitat

= DE =

Lluís Montserrat

PORTALET, 1

PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

Casa Lliteras

Recomana al públic
 sos acreditats Cafés

Torrefacció diària

Gran assortit de articles
 del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la
 qualitat dels seus gèneros.

Servei a domicili

MAJOR, 3

TARRAGONA

STOCK

Michelin i Dunlop

Accessoris i peces soltes per a
 Bicycletes,

Motocicletes

i Automovils

Olis lubricants, betzines i bujies.
 Vulcanització i venda de Neumàtics
 i càmares per a tota classe de
 Autos

Despatx i Exposició: MASDEU i C.^a

Unió, 32 :: Teléfon 259

Garage: Unió, 45

TARRAGONA

COLMADO CENTRAL

= DE =

FREDERIC MIRET

Fruites fresques, embutits, fiam-
 bres, conserves, vins, xampanyes
 :: i tota classe de comestibles ::

UNIÓ, 28 — TELEFON 245

TARRAGONA

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

= DE =

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany: Escribantes : Plu-
 mes Stilogràfiques : Pesa-carres : Copiadors, etc. : Gran novetat en pitja pa-
 pers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

MENJADORS DEL JARDÍ

= DE =

FRANCISCO LÓPEZ

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en
 endavant i a la carta.

Hospedatges per temporada a preus con-
 vencionals.

: Habitacions amb llum elèctrica :

Hotel Internacional

Recentment inaugurat

Confort modern

COMTE DE RIUS, 17

I AUGUST, 26

TARRAGONA

Petit Versailles

Bar de Moda

Refrescos - Cafè - Llicors - Dolços

Explendit servei

de Restaurant:

Piano elèctric - Obert dia i nit

Rambla San Joan, núm. 49

Teléfono, 242

Tarragona

FRANCISCO COCA

Lo millor en comestibles

RAMBLA CASTELAR, 24

Corbates

i articles per a home

Gilbert Germans

PREUS BARATOS

Pere Floret

Corredor Reial de Comerç

Apodaca, 9

Sabateria

"La Mariposa"

= DE =

Joan Domenech

Calçats econòmics,
 a mida i de luxe.

PREUS FIXOS

Grans existències
 de totes mides i
 classes.

Carrer Major, 2

Tarragona

Fàbrica de Braguers

= I DE =

Aparatos Ortopèdics

(TRENÇATS)

EL BRAGUER-ARTICULAR-REGU-
 LADOR sistema MONTSERRAT es
 el mes pràctic i modern per a la re-
 tensió i curació de les hernies per
 cròniques i rebel·les que siguin.
 Grans existències de BRAGUERETS
 DE GOMA per a la radical curació
 de les hernies de la infància i tot lo
 concernent a Cirurgia i Ortopèdia.

ESPECIALITAT

EN LA CONSTRUCCIÓ

DE FAIXES VENTRALS

CASA MONTSERRAT

UNIÓ, 84 — TARRAGONA

MOSTELLE

== (RAIMOST) ==

Suc de raïms sense alcohol

The Grape Juice Co. L^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més
 higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les
 malalties i convales-
 cència

Se ven per tot arreu

FERRETERIA MALLOL

Bateria de cuina :: Eines de totes classes :: Articles per
 a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regals — Articles per a Sports

Sant Agustí, 9 i 11. — Tarragona